

Szerkesztési iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak.

Égész évre	—	—	—	24 kor.
Félévre	—	—	—	12
Negyedévre	—	—	—	6
Egy hóra	—	—	—	2
— Egyes szám ára 8 fill.				

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési iródkban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 144. szám.

Csütörtök június 25.

Mezőgazdasági kamarák.

— június 25.

A földmivvelésügyi miniszter ma közzétette a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslat tervezetét.

Ez újabb mezőgazdasági intézményt szervező törvényjavaslat, amely Magyarországra kétségtelenül különösen jelentős, két címben huszonegy paragrafust foglal magában. Az első cím a mezőgazdasági kamarákról, a második az országos mezőgazdasági kamaráról szól.

A törvényjavaslat indokolásában elmondja, hogy a kereskedelemnek és iparnak nálunk immár 58 éves multtal bíró érdekképviseleti szervezete van. Ezzel szemben a mezőgazdasági érdekképviselet kérdése — bár a magyar gazdák közvélemény több-kevesebb nyomatékával és kitarással immár három évtizede tartja napirenden e kérdést és sürgeti megoldását — csakis a jelen törvényjavaslat-tervezettel jutott első ízben a komoly megvalósulás állapotába.

Az alkotandó kamaráknak feladata a többek közt az lesz, hogy az eddig tapasztalt hézagot kitöltse, hogy gyakorló iskolául szolgáljanak és lehetővé tegyék oly elemek kifejlődését, melyekre a földmivvelő Magyarország érdekeit nyugodtan reá lehet bízni.

Az érdekképviseleti szervezeteknek egyik fő működési iránya végrehajtó és ellenőrző tevékenység. A közigazgatás oly szoros összefüggésben van a mezőgazdasággal, hogy nemcsak nem közömbös, de a legfontosabb érdeke a gazdatársadalomnak, hogy az az öt érdeklő törvények és rendeletek végrehajtásába befolyjon, s hogy a közigazgatás működését hathatósan ellenőrizze.

A másik főirány a társadalmi vagy helyesebben az agitatorius tevékenység. A

szó nemesebb értelmében agitatorius működés, amelynek célja a nagy tömegeket felkeresni, mozgósítani és tömöríteni valamely közös eszme vagy cél érdekében. Ez a gazdasági egyesületek, gazdakörök, különleges szakegyesületek és szövetkezetek feladata.

A mezőgazdasági kamarák feladata azonban nem merül ki abban, hogy a mezőgazdaság érdekeit felfelé és a közigazgatásban képviseljük és érvényesítsük, hanem rendeltetésük egyszersmind az is, hogy a gazdatársadalmat öntevékenységre serkentsék, neveljék és tömörítsék. Ennek hatalmas es közei a szabad társulás alapján szervezett gazdatársadalmi testületek és szövetkezetek, elsősorban pedig a törvényhatósági gazdasági egyesületek.

A gazdasági egyesületek hatásköre nemcsak, hogy nem szűkül, de jelentékenyen tágul, működésük jelentőségben nemcsak, hogy nem veszt, de tetemesen emelkedik azáltal, hogy a kamara anyagi és szellemi erőinek felhasználásával eredményesebb működést fejthetnek ki tagjaik érdekében s e működés az egyesületi tagok számát is kétségtelenül jelentékenyen meg fogja szaporítani. A mezőgazdasági kamara és a szabadtársulás alapján álló gazdasági egyesületek egymásra utalt tényezők, a melyeknek egymással szerves kapcsolatban kell lenniök.

Hogy a mezőgazdasági kamarák a földmivvelésügyi miniszterium mai központosított ügykörének decentralizálására elsősorban alkalmas szervezetek, s hogy ez irányban missziót teljesíteni hivatottak, felesleges bővebben megvilágítani, a mint-hogy a kamarák kezüket állandóan a gazdatársadalom ütőerén tartva, a legalkalmasabb közegek a földmivvelésügyi miniszter helyes tájékoztatására a gazdatársadalom szükségletei, kívánságai és panaszai tekintetében.

A közrebocsájtott törvényjavaslat-tervezet számolt mindazon jogos kívánságokkal, amelyek a gazdatársadalom köréből a mezőgazdasági érdekképviselet törvényhozási uton való szervezésével kapcsolatban felmerültek

A földmivvelésügyi miniszter által ki-nevezendő Országos Mezőgazdasági Kamara a földmivvelésügyi miniszter által rendelkezésre bocsájtott szakerök segítségével kidolgozza a végrehajtási utasítást, ennek keretében megállapítja a választás rendjét, a kamarák számát, működési területét, székhelyét, etrendeli a választók összeírását, kidolgozza a kamarák ügyrendjét s illetve annak tervezetét és eldönti azt a kérdést is, hogy vajjon a kerületi kamarák fokozatosan, vagy egy időben legyenek szervezve.

A törvényjavaslaton végigvonul az az irányzat, hogy már magának a mezőgazdasági érdekképviselet törvényes szervezetének kiépítésénél a gazdatársadalom mai képviselőinek a gazdasági egyesületeknek befolyás biztosítsák.

A törvényjavaslat-tervezet ismertetése kapcsán a magunk részéről csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy remélhetőleg gondoskodás történik ezuttal arról, hogy Torontál vármegye, mint az ország egyik legnagyobb vármegyéje, külön mezőgazdasági kamarát kapjon.

A jegyzők közgyűlése.

— A nyugdíjszabályzat. —

Nagybeeskerek, június 25.

A torontálmezei községi és körjegyzők egyesülete ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott a vármegye házában, hogy a nyugdíj-egylet alapszabályainak módosítását elintézzze.

A vármegye kitűnő jegyzői kara e módosításokkal nagyjelentőségű szociális alkotássá teszi a nyugdíjszabályzatot, mert nyugdíjhoz juttatja az összes véglegesen megválasztott községi alkal-

A „TORONTÁL” tárcája.

A béna angyal.

A Sápadt szigetek királyának a fia, amint egy nyári reggel a hóban sétált — mert ebben az országban nyár közepén havazik a langyos nap alatt és a fehér hópelyhek rá ülednek a jászmin és lilium bokrokra — valami gyémántos és ezüstös tárgyat pillantott meg a földön, mely szeliden remegett, mint a hárfa, melyről csak az imént vette le a zenész az ujjait.

A könnyű, a hajnal könnyeitől gyöngyöző tárgy ha kisebb, galambszárny lehetett volna, melyet a kánya karmai téptek ki és ejtettek el; de nagy volt és egy kissé azuros, mi kétségen kívül a paradicsomon átszálltában ragadt a tollai hegyén, angyalszárny volt tehát, nem lehet benne csalódni.

A királyfit ennek láttára mélabu fogta el. Ejh, talán valamely isteni hírnök csatában egyik alvilági szellemmel, pokoli szélrohamba vesztette el egyik szárnyát?

Azt a megdöbbenést követte talán el, — szobát tévesztve — hogy tulságosan illatos ágya mellé szállt le ama kegyetlen szerelmes asszonyok valamelyikének, kik nem ismernek nagyobb gyönyört, mint összezuzni azt, ami röpül és kitépni a tollait az illúzióknak? Gyakran elég egy nő ölelés, egy nő lehelet, hogy egy szárny leessék.

Bármint legyen is, a kis angyal most nagy kinban lehetett. Minő megaláztatás, minő szomorúság rá nézve, ama bálók estéjein, mikor a tizenegyezer szüz legszebbjeivel táncolnak, guny tárgyává tétetni mennyei testvérei által; szegény ügyetlen, ki rosszul keringőzik, miután sánta!

Sánta? minden esetre. Miután ők nem tes-

tek, hanem tollas lelkek, az angyalok nem a lábukkal, de a szárnyukkal sántítanak.

E valószínű fájdalom miatt a Sápadt szigetek királyfi is fájdalmasan meringett. Nem bírta elviselni a gondolatot szánalmában, hogy egy cherubin vagy egy szerafin ekkora sérülést szenvedjen. Feltette tehát magában, hogy visszaadja annak, aki elvesztette, ezt a fehér, gyémántos, ezüstös, szeliden remegő dolgot, melyet talált.

Ezt a szándékot azonban könnyebb volt feltenni magában, mint végrehajtani. Hogyan találja meg az angyalt, ki kesereg a szárnyáért. A paradicsomi otthonba nem olyan könnyű bejutni!

Arra gondolni sem lehetett, hogy kiragasztassa a városok falaira az egész országban, hogy az az élőhim, ki bizonyos becses tárgyat elvesztett, megtalálhatja a királyi palotában. Az angyalok nem szoktak az utcákon barangolni, mint az emberi szájtatók.

Nagy zavarban volt tehát a fiatal királyfi. Azt gondolta, hogy jó lesz tanácsot kérni a kis jegyesétől, akit megszeretett a szülei tudta nélkül. Ez egy szénegető lánya volt az erdőben. A szárnyat a hóna alá csapva, elindult hozzá.

Az erdő szélén találkozott vele, kis távolságra a gunyhótól, amelyben lakott.

— Oh, édes lelkem, mondta neki, szomorú hirt hozok.

— És ugyan mit, kérem? kérdezte a lányka.

— Egy angyal elvesztette az egyik fehér szárnyát.

A lányka elpirult, de nem árult el meglepetést. Azt mondta volna az ember, hogy már értesülve volt e kellemetlen esetről; és amint a királyfi hozzá tette: „Erősen feltettem magamban, hogy visszaadom neki”, lesütötte a szeméit s még inkább elpirult.

— Édes lelkem, folytatta a királyfi, egyedül te világosíthatsz fel, mit tegyek, hogy sikerrel végezzem vállalkozásomat. Te olyan szép, olyan tiszta vagy, hogy az összes mennyei szellemek találatát adnak egymásnak nappal a gondolataidban és éjjel az álmaidban. Lehetetlen, hogy hallva őket, ne hallottad volna említeni, mi történt egyik társukkal.

— Hajh! — mondta a leánya, — értesülve vagyok mindenről, amennyire csak lehet; éppen az én védangyalom vesztette el az egyik szárnyát.

— Valóban? a te védangyalod? No, ez sajátságos véletlen. Kérlek, mondd el nekem, hogy esett meg vele ez a szerencsétlenség?

— A te hibád miatt, biztosíthatlak róla? Emlékszel arra a sétára, melyet együtt tettünk a mult este a citromligetben, hol a csillagok reszkettek, mint az arany gyümölcsök?

— Hogyan feledhettem volna azt? Hiszen akkor este engedted meg először az ajkaimnak, hogy érintsek az arcodat és ez időtől fogva illatos a szám, mintha rózsát ettem volna!

— Igen, akkor este egy csókot adtál, de ha édes volt nekem, kegyetlen volt az angyalnak, ki követett a galyak közt, hogy intsen és védelmezzen engemet. Az egyik szárnya elrepült tőle, amint csókod rám lehelted. Az a törvényök a védangyaloknak, kikre az ég a lánykakat bizza, hogy ők legyenek az ezek által elkövetett vétkek első áldozatai.

— Oh, a végzetes törvény! Elképzelem, milyen kétségbeesett a béna angyalod.

— Jobban, semmint elképzelhetéd! Elrökönyödvé, nyomoruan, képtelenül visszatérni az égbe, ha mindjárt merne is, világszaltatlan és folynak a könyvei; és az a bánatom, hogy éjjelenként egyáltalában nem tudok rólad álmodni, mert nem alhatom jajveszéléséről.

mazottakat anélkül, hogy a községek az új nyugdíjszabályzat megterhelné, sőt inkább maguk a jegyzők terhelik meg magukat a nagy ügy érdekében.

A közgyűlést megelőzőleg választmányi ülés volt, a mely a nyugdíj-egyleti alapszabályok módosítására kiküldött bizottság jelentését, illetve javaslatát magáévá tette és azt pártolólólag a közgyűlés elé terjesztette.

A választmányi ülést 11 órakor követte a közgyűlés, amelyen megjelentek:

Vihely Géza, egyleti elnök, Kiss István, számtanácsos, Forster Imre, egyleti főjegyző, Czarina Szilárd, egyleti jegyző, Krumenacker Ferenc, Kaufmann István, Spubler Ferenc, Jovanovics György, Jankovics Szilárd, Rankovics Szvetozár, Radojcevicus Dusan, Hollstein Ede, Jovanovics Velisláv, Nikolics Bozsidár, Pavlák Lázár, Visontai Lázár, Breitkopf Kálmán, Stoffel János, D. Bodó Mátyás, Vlaskalics Milán, Orsó Gáspár, Bodnár Sándor, Kécsi Tivadar, Mohaupt Gyula, Popovics György, Paresetics István, Knoll János, Ferch Rezső, Firigyházi Mihály, Greskó Gyula, Belitska Gusztáv, Grandjean Géza, Rehák István, Walzer András, Domba László, Strasser Lőrinc, Mirkov Lyubomir, Molnár János, Lambics János, Junker Henrik, Weinhart József.

Vihely Géza elnök meleg szavakban üdvözlö a nagyszámmal megjelent tagokat, továbbá Kiss István számtanácsost és Krumenacker Ferenc számvizsgálót, akik ügyüket lelkesen támogatták, hasonlóképpen a „Torontál” szerkesztőségét, amely a jegyzők ügyeit szintén mindig szívén viselte.

Miután a jegyzőkönvitelesítésre fölkéri Joanovich György és Parchetics István egyleti tagokat, Forster Imre egyli. főjegyzőnek adja át a szót, hogy az alapszabályok ügyét előadja.

Forster Imre jelenti, hogy az alapszabályok módosítására kiküldött bizottság javaslatával elkészült s a javaslatot az egyleti választmány megtárgyalva, elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek.

A lapunkban már egész terjedelmében közölt alapszabálytervezet módosításait ismeretve, előadja, hogy a módosítások lényeges pontjai a következők:

A községi jegyzők nyugdíjukat 4000 koronáig, a segédjegyzők pedig 2000 koronáig emelhetik. A jegyzők 3000 koronáig, a segédjegyzők pedig 1500 koronáig 5%-ot, azonfölül pedig 10% nyugdíjjárulékot fizetnek.

Az özvegy nyugdíj, a férj nyugdíjának 70%-ában állapítatik meg, az apátlan, anyátlan árva nevelési járuléka pedig 20%-al emeltetik.

A jegyzők 2000-től 4000 koronáig, a segédjegyzők pedig 1500 kor.-tól 2000 koronáig 30% alapdíjat kötelesek fizetni négy éven belül negyedéves előzetes részletekben.

— Minden áron vissza kell tehát neki adnunk a szárnyát! Képtelen volnék ugyan megbánni a bajt, melyet elkövettem, de mind a mellett szeretném, ha találnánk módot a jóvátételre.

— Azt hiszem, hogy van is erre egy mód, susogta a lányka.

— Oh, és mi az? Mondd szaporán!

— Vissza kellene (olyan halkán beszélt, hogy a királyfi alig értette), vissza kellene helyezni mindent abba az állapotba, amelyben a szép citromligetben tett sétánk előtt volt. A védangyalom azért vesztette el a szárnyát, mert csókot adtál nekem; bizonyára visszanyerné, ha...

— Ha? Fejezd be, kérlek!

— Ha visszaadnám azt neked!

E szavakra reszketve s szégyennel az arcán, hasonlított a szemérmes özikéhez; és amint a királyfi közeledett hozzá, magánkívül örömeben a lányka által kigondolt mód fölött, ez elfutott a fák közt s utána a galyakról gyémántos, aranyos virágszirmok özöne hullt alá.

A királyfi utána vetette magát, utól érte s kényszerítette, hogy üljön le egy hatalmas mirtus alá; az erdő mély miszteriumában, a fészkek néma csöndje mellett, melyek elnémultak, hogy halljanak, beszélt hozzá térdre ereszkedve, mint ahogy a templomban imádkozni szoktak.

— Te, akit szeretek! te akit imádkozok, miért futsz előlem e szó után? Csak azért nyújtottál reményt, hogy ajkaidat érezni fogom arcomon, hogy annál keserűbbé tedd kétségbeesésemet, hogy mindaddig nem éreztem ajkaidat édesen érinteni az arcomat? Oh, mennyire el vannak ragadtatva a virágok, ha egy-egy aranyos bogárkát reszketve szirmaikba zárnak; kéjtől rezeg a víz a szitakötők szárnylegyintésére; lehetetlen elképzelni a falevelek örömet, ha galamb érinti őket! De mennyivel boldogabb lennék én, mint

A nyugdíjkorhatár minimuma 20 év, maximuma 40 év.

A községek a nyugdíjjárulékokat előlegezni tartoznak.

Ezek képezik a módosítások öb pontjait, amelyeket a közgyűlés rövid eszmecsere után magáévá tett s most az egész szabályzatot jóváhagyására a törvényhatóság elé terjeszti.

Ezután Forster Imre egyleti főjegyző indítványára a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel jegyzőkönvi köszönetet szavaz az egyesület érdemes elnökének, Vihely Gézának azért a fáradtságos és gondos munkáért, amelylyel a nyugdíjszabályzatot összeállította.

Az elnök szintén köszönetet mond a közgyűlésnek s ezzel a közgyűlés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 6^{1/2} ó-tól kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 7^{1/2} óráig délután; ugyanazon napokon este 5-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad. A városi főgimnázium szertárai nyitva minden vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig.

Június 25. Jegyzők közgyűlése.

Június 30. Rendkívüli városi közgyűlés.

Július 13. Közig. bizottsági ülés.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete kedden, június hó 30-án délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatát holnap becsátják ki.

— **Az állandó választmány ülése.** A város állandó választmánya szombaton délután 3 órakor ülést tart, amelyen a keddi rendkívüli közgyűlés elé kerülő tárgyakat készítik elő.

— **Csernoch püspök Torontálban.** Nagy-kikindáról jelentik: A nagykikindai róm. kath. templom ujonnan épült remek művi nagy orgonáját folyó hó 29-én, Péter és Pál napján fogják nagy ünnepélyességgel beszentelni. A beszentelési aktusnak fényét különösen emeli, hogy Csernoch János, Csanádegyházmegye püspöke fogja elvégezni. Az egyházfejedelem, ki Brenner Frigyes lelkész kérelmére jön Nagyikindára, 29-én reggel érkezik s ezuttal saját határozott kívánságára semmiféle ünnepélyes fogadtatásban nem részesül, hanem egyenesen a paróchiába száll s résztvesz a beszentelési ünnepen, mely 9 órakor a püspök magyar prédikációjával kezdődik. Az ünnepélyes misét Pacha Ágoston püspöki titkár tb. kanonok fogja celebrálni Járóssy székesegyházi karnagy orgonakiséréte s fényes papi segédlet mellett. A beszentelési aktus után a helybeli római katolikus hitközség és iskolaszék, az orgonaépítő-bizottság, továbbá

a virág a bezárt bogárkával, a víz a szitakötővel, a lomb a galambszárny legyintésével: ha a te szád — óh, a te szád érintené arcomat rózsás lehetetével!

A lányka némán fordította el a fejét, nem akarta látni a kedves gyermekarcot, mely derült volt, mint a reggel s melyre anyi kéjjel lehelt volna egy hosszú csókot.

A királyfi folytatta szomorun:

— Valóban, nagyon kegyetlennek kell lenned, miután így vonakodol! Érténem, hogy megtagadod tőlem a hasonlíthatlan örömet, amelyért esengnek, ha csak én rólam volna szó, kit te nem szeretsz eléggé. De, óh hamis! hát nem gondolsz a védangyalodra, ki siratja fehér szárnyát? Feleded, hogy visszaadva nekem a kapott csókot, neki adod vissza a szabad röptőt a felhők és az ő paradicsomának csillagai közt? Mennyire szerencsétlen és mennyire sajnálatra méltó szegényke! A földön vánszorog a helyett, hogy a magasban szállna; hozzá szokva a napban csillogni, egészen szürke a portól. Láttál-e valaha felholt gerlét, mely vissza akar szállni a fára és nem tud? Ehhez a madárhoz hasonlít ő. Óh, a szegény! Ha már éppen nem esik meg a szived én rajtam, könyörülj ő rajta és törődj bele boldoggá tenni engemet, hogy ő boldog legyen!

Bizonyára ennek a megfontolásnak engedett a habozó lányka. Elgondolta magában, hogy kötelessége parancsolja neki, hogy egyezzen bele egy ember boldogságába egy angyal boldogságáért; és lassan, az olyan dolgok késedelmével, melyek kívánatosoknak tudják magokat, közeledtek ajkai a virágozó fiatal archoz. Oda tapadtak! Remegés rázta meg a lombozatot.

Az angyal szállt el vidáman, két szárnynyal. Csak hogy a két szárny, mely fehér volt, rózsaszínűvé lett, mint a két csók. **Catulle Mendés.**

a helybeli és környékbeli papság tiszteleg a püspöknel, ki innen még aznap Nagykomlósra és onnan Nagyeremiára utazik, hogy ott a San-Marco hercegnő által alapított leányiskolát felszentelje.

— **A kereskedő tanonciskola huszonötéves záróvizsgálata.** Tegnap tartották meg a nagybecskerek kerületi kereskedő tanonciskola 25 éves záróvizsgálatát, mely igen érdekes és lélekemelő lefolyású volt. A vizsgán lovag Weisz Izidor elnökölt és a tanulók, mint azt az elnök ismételtén kifejezte, a legnagyobb készültséget tanúsították az összes tárgyakból. A 3-ik osztály tanulói immár elhagyják az iskolát és ezekhez Weisz Izidor szép meleg beszédet intézett, intve őket, mint a nemzetnek jövődöbeli kereskedőit, hogy továbbra is képezzék magukat, a szerzett ismereteket pedig ápolják, mert a tudás az, mely életforrást nyújt, a tüke el is vesztet, míg a tudás megmarad. A zajos éljenzéssel fogadott beszéd után Weisz Izidor Baaden Károly és Bányai Jakab igazgatókhoz, Perl Mihály és Török Ferenc tanárokhoz fordult s üdvözölte Baaden Károly direktort, mint aki az iskolának már 25 éve élén áll s igaz köszönetet mondott az egész tanári karnak. Ezután Baaden Károly igazgató mondott megható hangon meleg köszönetet Weisz Izidornak, ki az iskola létesítése óta, tehát immár 25 éve, támogatja tudásával a tanári kart. Majd az ifjuság felé fordulva, elmondta Baaden az iskola történetét, mely szerint az iskolát 1883-ban Kulifay nagybecskereki polgármester létesítette. Ez az iskola az ország első tanonciskolája volt és ennek mintájára létesültek az ország többi tanonciskolái is és az itt elkészített iskolai szabályokat mindenütt elfogadták. A volt tanulók közül pusztán az ezen iskolában szerzett ismereteikkel bankigazgatók, könyvelők és tekintélyes kereskedők lettek, és hogy magasztos célt teljesít, sikeres munkát végez, azt mi sem mutatja jobban, mint az, hogy azon növendékek, kik Horvátországból, Szlavóniából, Szerbiából kerültek ide tanoncoknak, azok a magyar nyelvet elsajátították és sok ismeretet szereztek. Végül Baaden Károly a tanulókat vallásosságra, hazaszeretetre, erkölcsösségre intette s ezzel a szép ünnepi aktus véget ért.

— **A Dmke és Justh Gyula.** A délmagyarországi közművelődési egyesület tudvalevőleg vasárnap tartja meg rendkívüli közgyűlését Szegeden. A közgyűlésre betöltésre kerül az egyesület elnöki széke is. A délmagyarországi közművelődési egyesület nagyobb küldöttsége tisztelegte tegnapelőtt a Házbán Justh Gyulánál, hogy őt az egyesület elnöki állásának elvállalására megnyerje. A küldöttségben részt vett Apponyi Albert gróf kultuszminiszter is. Justh kijelentette a küldöttségnek, hogy bármennyire is megtisztelve érzi magát a küldöttség kérelmével, azt nagy elfoglaltságára való tekintettel nem teljesítheti.

— **Ünnep az ovodában.** Mint minden évben, az idén is bájos ünnep volt az, amit tegnap délután a kisdetek Tinka és Ada nénije, a jótékony nőegylet hölgyei és a mamák együttesen rögtönöztek a nőegyleti ovoda udvarán. A nőegylet választmányi hölgyei, élükön Steinitzer Gézáé elnöknővel ünnepélyes díszben s derűs hangulatban jelentek meg az árnyas udvaron, hol bájos gyermekesereg üdvözlése fogadta őket. A fakadó tavasz minden báját itt szórta el, a Tinka néni kertjében. Botticelli, Murillo és Santi Rafaello szöke és barnafürtü angyalkái adtak itt egymásnak légyottot és eljártstották a „Primavera”-t, a tavasz ébredését szívbeható dallal, bájos táncsal, plasztikus, könnyed mozdulatokkal s a gyermekies derű kedves illatával... A szende ibolyák és hófehérek közül majd előtörték a négy éves honvédek. Karddal, nemzeti lobogóval. Tüzzel énekelték a Rákóczi-indulót s magasra emelve kardjaikat rohantak a csatába... onnan pihenni a mamák ölelő karjaiba... hol őket édes csók és uzsonna várta... Tinka néni, Ada néni, e hős vitézek vezéri, a szende ibolyák és hóvirágok gondos kertésznöi, köszöntnek titeket a mamák ezrei... És ebben a hangulatban köszöntötte őket hivatalosan is a gondnokság elnöke, dr. Plechl Szilárd s a szülők derűs boldogsága, valamint a hivatalos komolyság bizonyára egyformán jölesett a két érdemes óvónőnek, Wiltschgo Leopoldinának és Titze Adának.

— **Kitüntetett munkások.** Mint lapunknak jelentik, megható ünnepélynek színhelye volt Beodra község. Ugyanis e napon adta át Csávossy Ignác dr. tbecsei főszolgabíró a főispán képviselőtében Mühlbach Ignác gazdasági cselédnek egyhuzamban és ugyanazon helyen eltöltött hatvan esztendei becsületes, hű és szorgalmas szolgálatának elismerésül a király által neki adományozott ezüst érdemkeresztet, Pálcsin Gy. és Braun György gazd. cselédeknek pedig a negyven évi szolgálati díszleveleket és az

Nyíltér.

(E rovat alatt közölték nem vállal felelősséget a szerk.)

Jó érzés, testi üdeség, munkakedv
sokaknak el van tiltva étvágytalanság és emésztő gyengeség folytán. Ily esetekben kétségen kívül legjobb hatása van a Rohitschi Tempel-forrásnak vagy tisztán, vagy vízzel, cognackal, tejjel vagy gyümölcsnedvvel vegyítve. — Magyarországi főelárusító: **Hoffmann József Budapest, Báthory-u. 8.** Kötődő gyógyszer! Orvosilag ajánlva!

18°/1908. sz. A nagyikindai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

Tiszahegyes község székhelyével szervezett tiszahegyesi **körorvosi állás** a körorvosnak lemondása folytán üresedésbe jött. Ezen állást elnyerni óhajtok felhivatnak, hogy az előírt képzettséget, egy évi gyakorlatot, valamint eddigi működést igazoló bizonylatokkal felszerelt kérvényeiket **1908. évi július 26-ig** a szolgabíróhoz Nagyikindára küldjék be.

Javadalmazás: 2000 kor évi fizetés, a husszlemlesztet, halottkémelésért és a beteglátogatásért járó díjak élvezete. Tiszahegyes községtől szabad lakás, látogatási díjak, ugy Tiszahegyesen, mint Szajánon éjjel-nappal 1 kor-ban van megállapítva.

A megválasztott orvos köteles a Torontáivármegyei orvosi nyugdíj-intézetbe belépni. A szerb nyelv tudása kívánatos. A választás július 30-án d. e. 10 órakor fog Tiszahegyes község-házánál megejteni. Nagyikinda, 1908. évi június 23.

Horváth István,
főszolgabíró.

594-32

Mérlegképes könyvelő

elvállal olcsó díjazás mellett a délutáni és esti órákra könyvelést és más irodai munkákat.

Cím a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás!

November 1-től kiadó egy 5 szoba és mellék helyiségekből

:: álló utcai lakás. ::

Bővebbet a háztulajdonos **RISZTICS PÁJÁNÁL.**

592-32

1680/1908. sz.

595-32

Hirdetmény.

Közhirre tetetik, hogy f. évi június hó 4-én az adai vásárból egy 4—6 éves **fehér-tarka tehén**, hóka, egy 4—6 éves **fehér és szürke tehén** jfj., egy 2 hónapos **fehér bikaborju** kötőfékkel a fején ide megfutamodtak és bitangságba vétettek.

Igazolt tulajdonos azokat a költségek lefizetése után **f. évi július 14-én d. e. 9 óráig átvetheti**, mert ha addig tulajdonosa nem jelentkezik, a bitang jószág 1908. évi július 15-én 8 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Karlova, 1908. évi június 22.

Petrovits,
bíró.

Bossán,
jegyző.

6154/1908 tkvi sz.

597-11

Ujabb árverési hirdetés és feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy Müller Domonkos és neje Frey Magdolna szerb-eleméri lakosok végrehajthatóknak dr. Obadeanu Pál nagybecskereki ügyvéd kirendelt ügygondnok által képviselt kiskoru Fekete Anna, Erzsébet s József klekki lakosok végrehajtást szenvedők elleni 225 korona tökékövetelés és járulékaik iránti ügyben a Torontálmegye árvaszéke által beadott utóajánlat folytán újabb árverést rendelt el.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Zsigmondfalva község 413. sz. tkjvben A. + 1. sorsz. 49/a. hrsz. alatt foglalt 935 □-öl területű beltelek és a rajta levő 49. ö. i. számú ház 120 korona kikiáltási árban **1908. évi július 29-ik (huszonkilenc) napjának d. e. 10 órájkor** Zsigmondfalva község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígérte senki sem tenne, az árverésre kifizőtt bírtok az utóajánlatot tevő által megvettnek fog tekintetni.

2. Árverezni kívánók az utóajánlatot tevő kivételével tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 73 kor. 40 fill.-t készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt m. kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Nagybecskerek, 1908. évi június 18.

Rektorisz,
kir. törvénzéki bír.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1908. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Verseez, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.

Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.

Szegedről: (mótorokocsi) d. e. 9 óra 47 perc.

Budapest—Nagyikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseezről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.

Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.

Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.

Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.

Csőszelekről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó. 29 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.

Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.

Szegedre: (mótorokocsi) délután 1 óra 15 perc.

Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Verseez: délután 4 óra 35 p.

Temesvár, Verseez, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra reggel 3 óra 33 perc.

Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.

Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.

Csőszelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.

Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.

Temesvárról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.

Módosról—Zsombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.

Zsombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
olegendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 — K.-ért, színtügy felöltőszövet, turistalódot, selyem-kamgarnt stb. stb. gyári áronk küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen üzleti áron.

22°—10.34

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

VESE ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET FELÜLMUL.
KELLEMEZ, KISSÉ SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTESITETT,
SZÉNSVADUS, RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

ORVOSILAG AJÁNLVA. = ORVOSILAG AJÁNLVA.

lvógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buzai gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.
463—1°3.72

HIRDETÉSEK

gyárosoknak, kereskedőknek és iparosoknak, saját érdekük, hogy gyártmányaikat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék.

A hirdetések 1908. évi július hó 1-je óta helyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét!

Hirdetések felvetetnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.